

(Folytatás az első oldalról)

birálja az alsóbbfokú végrehajtó bizottságok határozatait ellen előterjesztett jogorvoslatokat; ellátja a tanács működésével kapcsolatban a jelen törvény,

A végrehajtó bizottság szervezete és működése

A végrehajtó bizottság tagjainak számát — a helyi körülmények figyelembevételével — a végrehajtó bizottságot megválasztó tanács határozza meg.

A végrehajtó bizottság, mint testületi szerv határozatait ülésen hozza.

A végrehajtó bizottság a szükséghez képest, legalább azonnali kéthetenként köteles ülést tartani. Az ülést a végrehajtó bizottság elnöke hívja össze.

A végrehajtó bizottságot az öt megválasztó tanács, vagy a felettes végrehajtó bizottság határozata alapján, továbbá a végrehajtó bizottság tagjai egyhármadának indítványára a végrehajtó bizottság elnöke köteles általában 48 órán belül összehívni.

A végrehajtó bizottság elnöke a végrehajtó bizottságot saját kezdeményezésére is összehívhatja.

A végrehajtó bizottság működéséért a végrehajtó bizottság tagjai testületileg és egyénileg felelősek.

A végrehajtó bizottság ülése nem nyilvános. A végrehajtó bizottság ülésein a végrehajtó bizottság tagjai, valamint a végrehajtó bizottság, illetőleg a végrehajtó bizottság elnöke által meghívott személyek vehetnek részt. A tanács állandó bizottságainak

valamint más jogszabályok alapján reáharuló feladatokat.

A végrehajtó bizottság a felsőbb államhatalmi és államigazgatási szervekhez előterjesztéseket és javaslatokat tehet.

elnökét, a szakigazgatási szervek vezetőit, valamint a tanács alá nem rendelt szervek vezetőit a feladatkörükbe tartozó ügyek tárgyalásához — tanácskozási joggal — meg kell hívni.

A felsőbb államhatalmi szervek kiküldöttei, valamint a felettes végrehajtó bizottságok és a minisztertanács tagjai és kiküldöttei, továbbá a területileg illetékes ügyész és felettesei — tanácskozási joggal — meghívás nélkül is részt vehetnek a végrehajtó bizottság ülésein. A miniszterek (országos hatáskörű szervek), továbbá a felettes szakigazgatási szervek kiküldöttei az ügykörüket érintő napirendi pont tárgyalásán — tanácskozási joggal — ugyan-csak részt vehetnek a végrehajtó bizottság ülésein.

A végrehajtó bizottság köteles rendszeresen beszámolni működéséről az öt megválasztó tanácsnak és a felettes tanács végrehajtó bizottságának, a fővárosi, a megyei és a közvetlenül Elnöki Tanács alá rendelt városi tanács végrehajtó bizottsága pedig a minisztertanácsnak.

A tervezet részletesen intézkedik a végrehajtó bizottság elnöke és titkára feladatairól és kötelességeiről.

A végrehajtó bizottság szakigazgatási szervei

A tanács hatáskörébe tartozó szakigazgatási feladatokat a végrehajtó bizottság szakigazgatási szervei látják el, amelyek egyrészt a végrehajtó bizottság, másrészt a felettes szakigazgatási szervek alárendeltsége alatt állnak.

A szakigazgatási szervek önálló intézkedési, irányítási és hatósági jogkörrel vannak felruházva és a jövőhöz vezető és költségvetés, továbbá a meg-

állapított létszám és béralap keretében önállóan gazdálkodnak és intézkednek.

A szakigazgatási szerv működésének eredményességéért a végrehajtó bizottság és a felsőbb szakigazgatási szerv (miniszterium, országos hatáskörű szerv) egyaránt felelősek.

A szakigazgatási szerv rendelkezéseit a végrehajtó bizottság és a felettes szakigazgatási szervek megsemmisíthetik, illetőleg megváltoztathatják.

A tanács kapcsolata

a tanács alá nem tartozó szervekkel

A tanácsnak, a végrehajtó bizottságnak és a szakigazgatási szerveknek a jogszabályok által meghatározott hatósági jogkörükben hozott határozatait és rendelkezéseit a tanács alá nem tartozó állami szervekre is kötelezők.

A tanács és a végrehajtó bizottság ellenőrizheti és beszámoltathatja azokat a szerveket, amelyek közreműködnek a lakosság gazdasági, szociális és kulturális szükségleteinek kielégítésében.

A tanács és a végrehajtó bizottság kezdeményezéseket tehet, véleményét nyilváníthatja, azonban az alá nem rendelt szerveknek a tanács feladatkörébe nem tartozó ügyekben utasítást nem adhat. Véleményét, észrevételeit a tanács alá nem tartozó szervek feletteseivel közli.

A tanács és a végrehajtó bizottság működési területén — a fegyveres testületeket kivéve — valamennyi állami szerv tevékenységét figyelemmel kíséri a dolgozók érdekében hozott olyan szociális, kulturális, egészségügyi és munkaügyi szabályok megtartása szempontjából, amelyekkel kapcsolatban nincs hatósági jogköre.

A közbiztonság előmozdítása érdekében a rendőrségi szervek kötelesek a tanács és a végrehajtó bizottság ülésein a közbiztonsági helyzetéről beszámolni.

A tanács és a tanács alá nem rendelt szervek egymáshoz való kapcsolatára vonatkozó részletes szabályokat a minisztertanács javaslatára az Elnöki Tanács állapítja meg.

Több mint félhónapja mult annak, hogy befejeződött az egyetemi felvételi vizsgák időszaka. Az eltelt idő alatt eldőlt, kik tanulhatnak tovább az egyetemeken, főiskolákban ebben a tanévben. Ismeretes, hogy idén kevesebben tanulhatnak tovább, mint amennyien szeretnének. Azok a fiatalok, akiket nem vettek fel az egyetemre, magyarázatot várnak, miért történt ez?

A magyarázat teljesen világos és érthető.

A középiskola széleskörű műveltséget adó intézmény, amelyet állandóan fejleszt kormányzatunk annak érdekében, hogy hazánkban minél nagyobbra nőjön a művelt dolgozók száma. Ez azt jelenti, hogy évről évre több érettségizett fiatal kapcsolódik be közvetlenül a termelőmunkába. Az egyetem elsősorban szakkadereket képez, ezek számát pedig a népgazdaság mindenkorai szükséglete szabja meg. E szükségletnek megfelelően egyes egyetemeken a kormányprogram előtt elkövetett hibák kijavítása érdekében, csökkenteni kellett a felvehető számát az elmúlt évvel szemben. Így történt például a vegyész-képzés területén.

Ebben az évben több mint huszonegyezer fiatal hagyta el a középiskolákat, 6500-al több, mint ahány felvételt nyerhet az egyetemre. Hetezeröt száz fia-

Nébány szó az egyetemi felvételekről

talnak kell tehát megtalálni hivatását az élet ezernyi más területén. Mindenekelőtt azok számára tárták ki kapuit az egyetem, akik a felvételi vizsgán jó felkészültséget mutattak és középiskolai tanulmányaikban kitűnő, jeles, vagy legalább jó eredményt értek el.

Kimaradtak azonban az egyetemről — nem is kis számban — kitűnőrendű és jeles tanulók is. Ezt két dolog magyarázza. Magyarázza egyrészt az, hogy egyes szakokon olyan túljelentkezés volt, amely lehetetlenné tette, hogy valamennyi arra érdemes fiatal bekerüljön az általa kért egyetemre. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem nyelv- és irodalomszakán, valamint történettudományi karán tizenhatszoros volt a jelentkezők száma a felvehető tanulók számához képest. Ebből csupán a kitűnőrendűek száma négyszerese volt a felvehető számának. A vegyész-mérnöki karon hétszeres volt a túljelentkezés. Csak ezek között 197 kitűnőrendű tanuló jelentkezett továbbtanulásra, de ez a szám önmagában háromszorosa az összes felvehető számnak.

Ez a néhány adat szemléltetően magyarázza azt, hogy egyes karokon miért maradtak ki kitűnőrendűek az egyetemről. Másrésztől azonban — szórva — kimaradtak a fiatalok az egyetemről azért is, mert

hibákat követtek el egyes egyetemi felvételi bizottságok is.

Az oktatásügyi miniszteriumnak biztosítani kellett volna, hogy az egyetemre kerüljön valamennyi kitűnőrendű, jelesrendű tanuló és mintegy fele a jörendően végzeteknek. A miniszterium ezt elvben biztosította is az átirányításokkal. Ez a következőképpen alakult:

Mindössze két olyan pálya volt, amelyre kevesebb volt a jelentkezők száma az egyetem befogadóképességénél: a mezőgazdasági és jogi pályák. A miniszterium úgy szabta meg — helyesen — az átirányítások alapelveit, hogy a humánus érdeklődési körű fiatalokat a jogi karra, a természettudományos és műszaki érdeklődésű fiatalokat — akiket az általuk kért szakra nem vettek fel — az agrár-egyetemre irányította. Az egyetemek egy része azonban nem valósította meg a gyakorlatban a miniszterium utasításait. Kimaradtak az egyetemekről olyan fiatalok is, akiknek nem kellett volna, nem lett volna szabad kimaradniuk.

Vadas József budapesti fiatal a Debreceni Orvostudományi Egyetemen jelentkezett. Jelesen végzte az iskolaévet és családi körülményei is indokolták, hogy az egyetemre kerüljön. Vadas József azonban csak szűkszavú választ kapott, amelyben az egyetem dékánja értesítette, hogy a felvételi vizs-

gán ugyan megfelelt, de férőhely hiányában nem tudják felvenni. Ilyen esetben az egyetemnek más karra kellett volna irányítani Vadas Józsefet, ezt azonban — az oktatási miniszterium megfelelő utasítása ellenére — elmulasztotta és így megfosztott egy arra érdemes fiatalat a továbbtanulás lehetőségétől. Ugyanez történt Gerőly Árpáddal, aki a tatár mezőgazdasági technikumban kitűnőrendűen érettségizett és „kitűnő tanuló” oklevelet kapott. Glauzius Gábor kitűnőrendű tanuló felvételi iratait a posta elvesztette, s bár ez bebizonyosodott, az oktatásügyi miniszterium panaszirodája nem intézkedett ügyében. A postát perelheti ugyan Glauzius Gábor, de az egyetemre más hibájából esetleg nem kerülhet.

Teljesen érthetetlen, miért maradtak ki ezek a fiatalok az egyetemről. Annál inkább érthetetlen, mert felvették az egyetemre sok közepes, sőt elégséges rendű tanulót is.

Lezártak az egyetemi felvételi vizsgák, de a fellebbezések még az egyetemek dékánjainál, rektorainál vannak. Az indokolatlanul kimaradt fiatalok várják a döntést, amely biztosítja számukra a továbbtanulás lehetőségét.

Török András

Ifjúsági béketalálkozót rendeznek Egerben

A DISZ hevesmegyei bizottsága, a megyei tanács és a megyei békebizottság az egy évvel ezelőtti emlékeztető elhatározta, hogy minden év szeptemberében ifjúsági béketalálkozót rendez Egerben. Szeptember 26-án tartják meg az első ilyen találkozót, amelyen a hevesmegyei fiatalok közül a környező megyék ifjúsága is részt vesz.

Egymillió forint — heverő anyagokból

A Beloiannisz Híradástechnikai Gyar dolgozói az idén eddig kétszer nyerték el az élűzem címet és most ott vannak a takarékosságért, a gazdaságosabb termelésért folyó küzdelem legjobbjai között.

Az anyaggyártási osztály munkatársai alkotmányunk ünnepeinek tiszteletére vállalták: augusztus 20-ig 400.000 forint értékű raktáron heverő felesleges anyagot kutaknak fel, s adnak át felhasználásra. Az osztály valamennyi dolgozója részt vesz a munkában. A hosszú ideig raktárban porosodó készletekből eddig 1.370.000 forint értékű szinesfémanyagot és ellenállás-huzalokat kutattak fel. Ezeket már átadták más üzemeknek.

Bódi Béla Kossuth-díjas hengerész brigádja befejezte öt éves tervét

Bódi Béla Kossuth-díjas ózdi hengerész országoshírű brigádja — az alkotmány ünnepeinek tiszteletére indított verseny során — szerdán reggel elsőnek fejezte be öt éves tervét az Ózdi Kohászati Üzemek finomhenger-művében.

Az öt éves terv sikeres teljesítése után a Bódi-brigád tagjai még lelkesebben láttak munkához. A műszak végére már 8 tonna abroncsot hengereltek 1955. évi tervükből.

Az árvízkarosultak megsegítésére folyó pénzügyi eredménye

Az árvízkarosultak megsegítésére folyó pénzügyi eredménye augusztus 17-én eddig meggyenként a következőképpen alakult:

Megye:	Forint
Borsod-Abaúj-Zemplén	2.324.441
Veszprém	1.855.707
Csongrád	1.697.239
Győr-Sopron	1.584.237
Komárom	1.453.592
Hajdú-Bihar	1.452.506
Szolnok	1.325.673
Békés	1.304.143
Pest	1.262.475
Bács-Kiskun	1.255.144
Baranya	1.241.856
Fejér	1.230.090
Vas	1.217.638
Nógrád	1.215.041
Heves	1.109.157
Szabolcs-Szatmár	1.064.024
Somogy	950.878
Zala	947.004
Tolna	622.800
Budapest	17.216.817

A pénzügyi eredménye augusztus 18-án délig 44.085.708 forint. (MTI)

A barlangot — felfedeztem,

a bürokrácia útvesztőiben — eltévedtem

Az aggteleki cseppkőbarlang világhírű, de ma mégis az új, fiatal Béke-barlang tartja izgalomban Aggteleket, s az országot. Erről érdeklődnék az ideérkező látogatók, erre kíváncsiak maguk az aggtelekiek is. A Béke-barlangot ugyanis a mai napig se lehet látogatni. Miért? Ki akadályozza meg? Ezek a kérdések két év óta mind gyakrabban foglalkoztatják a barlangot látni vágyó fiatalokat.

Felkerestük Jakucs Lászlót, az aggteleki barlang fiatal igazgatóját, a Béke-barlang felfedezőjét, tőle kérdeztük meg — mi érte a véleménye?

Jakucs László a következőket mondta el:

— Nem mindennapi történet mondok el a Szabad Ifjúság olvasóinak. 1951-ben, amikor egyetemmel tanulmányaim befejezése után mint diplomás geológus, karszt- és barlangkutató hazatértem a Szovjetunióból, kutatószággal telve látam munkához. 1952 februárjában küldött ide a Földtani Intézet Aggtelekre, hogy könyveljek az aggteleki cseppkőbarlangról. Munka közben a Moszkvában tanult új barlangkutatói módszerek alkalmazásával rájöttem, hogy a környéken egy másik barlangnak is kell lennie. Felfedezésem azonnal jelentettem a Tudományos Akadémiának. Megindokoltam fellevezésemet, és pénzt kértem a kutatás megkezdéséhez. Az Akadémia márciusban utasította a Földtani Intézetet, hogy a kutatás céljára százezer forintot utaljon ki. A pénzt ki is utalták, de közben három hónapra bevonultam katonának.

— Leszerelésem után a Földtani Intézet értesített, hogy a pénzt más irányú kutatásokra használták fel és mindössze négyezer forinttal tudják támogatni munkámat. Ez az összeg a barlang felfedezéséhez reménytelenül kevésnek látszott. Ennek ellenére, három egyetemista barátommal 1952 júliusában belevágtunk a kutatásba. Munkánk sikerrel járt. Óriási méretű barlangot fedeztünk fel, teljesen külön rendszerben, a régi cseppkőbarlangtól 150 méterre sikerült behatolnunk — amikor a pénz elfogyott.

— Mit tehetünk egyebet, újra a Földtani Intézet felé fordultunk. A válasz enyhésszóval meglepő volt: „Ha 500 méterig volna feltárva a barlang, úgy lenne pénz — így nincs.” Egy pillanatig meginogtam, hisz kezemből éreztem életem legnagyobb álmát, egy barlang önálló felfedezését, amit megtaláltam, s nem tudok feltárni. Úgy érzem, nem csaptam be senkit, amikor cselhez folyamodtam. A

miskolci Észak-Magyarország című lapban leközöltem, hogy 800 méter hosszúságban új barlangot tártak fel Aggteleken. A cikket gyorsan beküldtem a Földtani Intézetnek, ahol ismét kinyitották a bukszt és küldtek még négyezer forintot. Augusztus 4-ig már 7 kilométerre sikerült feltárni a barlangot. S őszig — újabb pénztámogatással — 12 kilométerre halottunk előre. A Béke-barlang felkutatásában ezt az időt méltán nevezhetem barlangkutatóm aranykorának.

— Összel újra visszatértem Budapestre, mivel télen nem lehet a feltárást folytatni. 1953 tavaszán, amikor tovább akartunk dolgozni — a barlang ugyanis még legalább 8 kilométer hosszú — Tatabányára akartunk helyezni, a szénbányához. Közben megjelent a Béke-barlang felfedezéséről szóló könyvem. A barlang híressé lett, külföldről is érdeklődtek iránta és rendkívül megnőtt a hazai érdeklődés is. Így érthető, hogy a szívem a félig feltárt barlanghoz húzott. Választanom kellett: Tatabányára megyek, vagy folytatom a pillanatnyilag reménytelennek látszó barlangkutatóm. Az utóbbit választottam. A Földtani Intézetből kikértem a munkakönyvemet és Aggtelekre jöttem, ahol az IBUSZ alkalmazott a barlang igazgatójaként. Most az IBUSZ-tól kértem pénzt, a választ: az IBUSZ biztosítja a közlekedést, fenntartja a barlangot, de a kutatás nem hozzá tartozik. Ezután a Természettudományi Tanácshoz fordultam, ahol szeretettel és elismeréssel fogadtak — csak pénzt nem adtak itt sem. A népművelési miniszterium megnyugtatólt, hogy a felfedezett barlangról

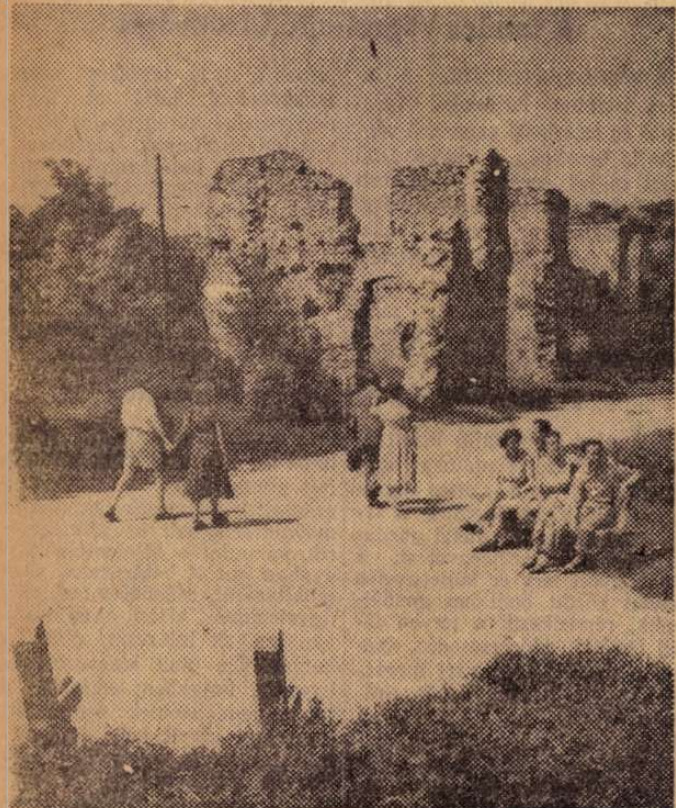
megfelelő propagandát biztosít, de a barlangfeltárás nem az ő profiljába tartozik.

— Közben állandóan kapom a leveleket, amelyben iskolák, územek kérdezték: mikor nyílik már meg a Béke-barlang, mikor lehet megtekinteni az ország legújabb látványos természeti kincsét. Mit válaszolhatok? Ha támogatást kapok és végleg sikerül feltárni az ismeretlen barlangot, akkor megnyílik és lehet gyönyörködni a cseppkőek milliárdjaiban.

— A sorozatos kudarcok még csak tovább szították bennünk a kutatás utáni vágyat. Öres erszénnyel, de töretlen szívvel dolgoztunk és újra eredményt. Két ifjú társammal, két egymástól teljesen külön rendszerben új barlangokat fedeztünk fel. Pénz azonban már nem volt. Ekkor a járási tanácshoz fordultam, hogy baráti alapon szerezzen pénzt — és nem kevés örömről sikerült is. A járási tanács kiutalt részünkre 15.000 forintot. Megkezdtem a feltárást és a megjelölt helyen valóban rábukkantunk az új barlangokra. A pénz azonban hamar elfogyott. Ekkor a párthoz fordultam segítségért. Meghallgattak, helyeselték tervemet s azonnal utasították a Tudományos Akadémiát, hogy egy héten belül kérjen tőlem pontos költségvetést. Az Akadémia kért, én küldtem. Az Akadémia azonban nem küldött pénzt. Hallgatott, hallgat a mai napig is. Mikor később érdeklődtem, azt válaszolták: náluk most átszervezés van, majd rám kerül a sor. Sajnos, azóta sem került rám, mert az irigység, a nemtörődomség és lelkismeretlenség útvesztőit veszélyesebbek, mint a cseppkőbarlang mélységei.

T. S.

A Mecsekben . . .

Pecsett, a Mecsek hegység erdős vidékein sok dolgozó üdül.

Kedvelt kirándulóhely a tettei rom, amelyet sokan keresnek fel

Dudás Ferenc, a Láng-gépgyár dolgozója augusztus 20 tiszteletére felajánlotta, hogy az üzemben nyári gyakorlaton lévő technikai hallgatókat rendszeresen segíti munkájukban. Képzőnk Bertók Zsuzsa és Mayer Béla technikai hallgatók figyelmesen hallgatják Dudás elvtárs magyarázatát a turbina forgószerszerezéről